

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, філософії та суспільних наук

О.В. Дробот

ПСИХОДІАГНОСТИКА

***Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять та
самостійної роботи***

для здобувачів вищої освіти зі спеціальності С4 Психологія

Київ – 2025 рік

РОЗРОБНИК: професор, доктор психологічних наук, професор кафедри психології, філософії та суспільних наук Ольга ДРОБОТ

Рецензент: доктор психологічних наук, завідувач кафедри психології, філософії та суспільних наук Олена ВЛАСЕНКО

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології, філософії та суспільних наук Протокол № 1 від 25.08.2025

Методичні рекомендації схвалено на засіданні навчально-методичної ради навчально-наукового гуманітарного інституту

Протокол № 8 від 27.08.2025р.

Голова НМР ННГІ

Сергій ГУБАРЄВ

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Психодіагностика» є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі психології.

Мета вивчення дисципліни: Мета вивчення дисципліни: формування чіткої структурної схеми дисципліни «Психодіагностика» та знань, вмінь і навичок використання психодіагностичних методик у конкретних напрямках психологічного дослідження.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення компетенцій психодіагностики – конструювання та адаптація методик, вироблення правил проведення обстеження, засобів обробки та інтерпретації результатів, можливостей та обмежень тих чи інших методів;

- ознайомлення студентів з теоретичними проблемами курсу, різноманітними методами психологічного дослідження особистості й соціальної групи;

- отримання студентами вмінь, таких як володіння комплексним аналізом різноманітних психодіагностичних методів, здійснення їх науково-психологічної оцінки; самостійне використання методичних засобів дослідження особистості в індивідуальній практиці;

- складання психологічного діагнозу та психологічного висновку дослідження.

Під час навчання використовуються наступні форми та методи: презентації, ділові ігри, бесіди і дискусії, кейс-технології, індивідуальні практичні науково-дослідні завдання, розв'язання психологічних задач.

Віртуальне навчальне середовище, яке використовуватиметься у разі роботи в дистанційному режимі - Google Classroom.

У дистанційному режимі лекції / семінарські заняття будуть проведені за допомогою програм електронної комунікації Google Meet.

Поточна комунікація з викладачем здійснюється через Classroom та корпоративну пошту.

2. Тематика занять.

(Опис лекційних та семінарських занять)

Тема 1.1. Психодіагностика як наука, історія розвитку. Визначення, предмет і структура психодіагностики. Психодіагностика та суміжні напрямки досліджень. Історія психодіагностики до XX століття. Психологічне тестування. Ф. Гальтон та дослідження індивідуальних відмінностей.

Семінар. Виникнення тестів інтелекту (Дж. Кеттел, А. Біне, Ч. Спірмен.). Основні напрямки досліджень в галузі практичного застосування психодіагностики. Психодіагностичні методи. Малоформалізовані та формалізовані методи психодіагностики

Тема 1.2. Психодіагностика як наука, сучасні стандарти та тенденції розвитку. Методи психологічної діагностики, які можуть використовуватися

для проведення психологічної діагностики та оцінки якості психологічної допомоги (2024 рік). Затверджений перелік валідних методів психологічної діагностики (ціловий споживач, короткий опис). Гуманізація, комп'ютеризація психодіагностичного дослідження.

Семінар: сучасні методи. Ознайомлення з переліком валідних методів психологічної діагностики, виокремлення методик діагностики для психологов-консультантів, практичних психологів (у різних психодіагностичних сферах, вікових групах)

Тема 1.3. Психологічний діагноз, етика психодіагностичного дослідження. Психологічний діагноз як результат проведення психодіагностики, як ціль психодіагностичного процесу. Сутність психодіагностичного процесу. Поняття про психодіагностичні засоби. Етапи постановки психологічного діагнозу. Морально-етична сфера психодіагностики.

Семінар. Сутність психологічного прогнозу, психологічного висновку, психологічного оцінювання. Морально-етичні проблеми в роботі психолога. Соціально-психологічні основи етичного кодексу психолога-діагноста

Тема 1.4. Психометричні основи діагностики. Визначення надійності та валідності як необхідна умова психометричного контролю психодіагностичних тестів. Аналіз завдань. Визначення надійності тесту. Валідність тесту. Види валідності. Способи її забезпечення. Стандартизація тесту. Види норм. Поняття про вибірку. Достовірність тесту. Основні вимоги до створення надійних тестів. Форма та зміст завдань, вимоги до вибірки. Способи забезпечення надійності інформації, що отримується шляхом контент-аналізу.

Семінар: розгляд на прикладах та ознайомлення з методиками діагностики «Емоційно-вольова сфера».

- Шкала оцінки гніву підлітків (AARS- Adolescent Anger Rating Scale) ідентифікувати підлітків, у яких є ризик розладу поведінки, опозиційно-зухвалої розладу або СДУГ

- Опитувальник тривожності за Беком (BAI) Оцінює рівень клінічної тривоги 16+

- Анкета агресії (AQ) Aggression Questionnaire Самозвіт для перевірки великих груп або окремих осіб на наявність агресивних тенденцій, 9-88pp

-Методики «Шкала тривоги Спілбергера (адапт.Ханіна) та «Шкала явної тривожності» Дж. Тейлора (адаптована В. Норакидзе).

Тема 1.5.. Стандартизація та адаптація тестів. Поняття про стандартизацію тестів. Необхідність та основні етапи такої процедури. Адаптація закордонних тестів. Поняття соціокультурної норми. Внутрішня узгодженість та дискримінативність завдань тесту. Визначення кількості завдань. Розробка завдань. Оформлення тесту.

Семінар: на прикладі методики Оцінка стійкості (BACO) Resilience Assessment. Оцінює різні аспекти стійкості, 14+ та "Шкала локус-контролю" - Locus Control Scale (Дж. Роттер, 1950), будь яка адаптація

Тема 2.1. Особистісні опитувальники, психодіагностика сфери спрямованості особистості. Особистісні опитувальники. Види та форми особистісних опитувальників. Підходи до створення особистісних опитувальників, проблема достовірності результатів. Психологічний зміст сфери спрямованості особистості, принципи діагностики. Методи діагностики мотивації, спрямованості, цінностних орієнтацій людини.

Семінар: Сфера спрямованості діагностика.

- *Тест на загальну структуру інтересів. Третє видання (AIST-3) Allgemeiner Interessen-Struktur-Test – 3 (Вказує на сферу інтересу до реалістичного (R), дослідницького (I), художнього (A), соціального (S), заповзятливого (E) і традиційного (C))*

- *"Методика оцінки мотивації до уникнення невдачі" - самозахист (Т. Елерс; адаптація М. Котик, 1981;*

Інша за вибором.....

Тема 2.2. Діагностика психофізіологічних особливостей людини. Поняття про індивідуальні психофізіологічні особливості. Концепція Б.М. Теплова про підхід до дослідження основних властивостей нервової системи. (ОВНС). Прояви ОВНС у поведінці й діяльності людини. Типи нервової системи і темперамент.

Семінар:

- *Тест розвитку зорово-моторної координації Бері-Буктеніка, 6-е видання (BEERY VMI) (Beery-Buktenica Developmental Test of Visual-Motor Integration) Скринінг зорово-моторних дефіцитів, які можуть призвести до проблем з навчанням, поведінкою та нейропсихологічних проблем, 2+*

- *Орієнтоване на цілі оцінювання життєвих навичок (GOAL) Goal-Oriented Assessment of Lifeskills. Оцінка функціональних рухових навичок у повсякденній діяльності, 7-17pp*

- *Тест розвитку зорового сприйняття - підлітки та дорослі. Друге видання (DTVP-A) Developmental Test of Visual Perception-Adolescent and Adult. Вимірює зорове сприйняття та зорово-моторні здібності, 11-79*

- *Швидкий неврологічний скринінговий тест. Третє видання, оновлене (QNST-3R) Quick Neurological Screening Test. Вимірює розвиток рухової координації та сенсорної інтеграції, 5-80*

- *методичний інструментарій дослідження основних властивостей нервової системи, темпераменту (Русалов, Айзенг, Стреляу).*

Тема 2.3. Психодіагностика інтелекту, основні групи тестів інтелекту. Поняття здібностей, задатки та здібності. Проблема визначення інтелекту. Історія виникнення тестів інтелекту, класифікація сучасних видів. Поняття генерального фактора, особливості які впливають на стабільність результатів тестів. Вербальний та невербальний інтелект Кауфмана. Шкали інтелекту Стенфорд-Біне. Структурний інтелект (Амтхауер). Адаптований інтелект Рейнольдса. Емоційний та соціальний інтелект (Холл, Гоулман, Гілфорд). Прогресивні матриці Равена.

Семінар: Тести інтелекту

1. - *Короткий тест інтелекту Кауфмана. Друге видання (KBIT-2. Kaufman Brief Intelligence Test, Second Edition Revised.)* Індивідуальні вербальні та невербальні завдання, які не потребують читання чи написання для швидкої, але відносно ретельної оцінки вербального та невербального інтелекту, 4-90pp
2. - *Тест адаптивних матриць (AMT- Adaptive Matrices Test)* Оцінює логічне мислення як показник загального інтелекту, 12+
3. - *Тест адаптованого інтелекту Рейнольдса (RAIT) Reynolds Adaptable Intelligence Test.* Субтести для оцінювання кристалізованого інтелекту, гнучкого інтелекту і кількісних здібностей або інтелекту, 10-75
4. - *Шкали інтелекту Стенфорд-Біне. П'яте видання (SB-5). Stanford-Binet Intelligence Scales.* Субтести для високонадійної оцінки інтелектуальних і когнітивних здібностей протягом усього життя на основі великої нормативної вибірки, 2-85pp.

-структурний інтелект Амтхауєра; соціальний інтелект тест Дж.Гілфорда і М. Саллівена.

Тема 2.4. Психодіагностика креативності, тести спеціальних здібностей. Інтелект і креативність. Креативність і особистість, мета діагностики креативності. Тест загальної здатності до міркування(TOGRA). Тести креативності П.Торранса, С. Медника. Прояви креативності та можливості тестів креативності у передбаченні творчих досягнень. Основи діагностики спеціальних здібностей. Детройтські тести здатностей до навчання. Перевірка навичок обробки інформації.-тест(TIPS). Шкала моторного розвитку Лінкольна-Озерецького.

Семінар: ознайомлення з виконанням методик

- *Детройтські тести здатностей до навчання. П'яте видання (DTLA-5) Detroit Tests of Learning Abilities.* Вимірює специфічні когнітивні здібності. 6-17
 - *Тест загальної здатності до міркування (TOGRA). Test of General Reasoning Ability.* Швидка та гнучка оцінка загальних навичок міркування та вирішення проблем. Скринінг перед програмою втручання та періодично протягом програми для моніторингу ефективності, 10-75pp.
 - *Перевірка навичок обробки інформації (TIPS). Test of Information Processing Skills.* Відображає виконавче функціонування, оперативну пам'ять, слухову та зорову обробку, а також здатність вивчати, зберігати, організовувати та використовувати нову інформацію, 5-90pp.
- *Методика КОС; Шкала моторного розвитку Лінкольна-Озерецького.*

Тема 2.5. Проективна психодіагностика. Передісторія проективної діагностики. Проекція як психологічний феномен. Види проективних методик та особливості роботи з ними. Теоретичні засади проективного підходу у діагностиці особистості. Роль стимулу у проективних методиках. Підсвідоме та проективні методики. Проблема валідності й надійності проективних тестів, класифікація.

Семінар: ознайомлення з виконанням методик:

- Робертс-2 (Roberts-2) Roberts-2. Розповідь у відповідь на малюнки-стимули забезпечує міру соціального розуміння дитини, виражену у вільній розповіді, відображаючи проблеми розвитку та клінічні проблеми, 6-18pp.

-ТАТ, «Чорнильних плям» Г. Роршаха, «Малюнкової фрустрації» С. Розенцвейга, «Кольорових переваг» М. Люшера, Фільм-тест Р. Жіля.

Тема 2.6. Соціально-психологічна діагностика. Міжособистісні відносини як предмет соціально-психологічної діагностики. Оцінка великої п'ятірки аспектів особистості. Рейтингова шкала розуміння поведінки щодо ризиків та психологічних сильних сторін у соціумі. Психосоціальна сфера. Залежність від інтернету та технологій, вплив на поведінку у соціумі.

Семінар: соціально-психологічна сфера, ознайомлення з діагностичним інструментарієм

- Інвентаризація ризиків та оцінка сильних сторін (RISE Assessment). Risk Inventory and Strengths Evaluation. Рейтингова шкала, яка забезпечує повне розуміння поведінки з високим ступенем ризику та психологічних сильних сторін удома, школи та спільноти, 9-25pp.

-Інвентаризація структур Великої п'ятірки (BFSI) Big Five Structure Inventory. Оцінює велику п'ятірку аспектів особистості: емоційну стабільність, екстраверсію, відкритість, сумлінність і приємність, кожен з яких складається з шести аспектів, 11+

- Тест на залежність від Інтернету (IAT) Internet Addiction Test. Шкала оцінювання батьків або опікунів; самозвіт щодо IAT. Вимірює наявність і ступінь залежності від Інтернету та технологій, 6+

1. - Клінічна оцінка поведінки(CAB) Clinical Assessment of Behavior. Оцінює адаптацію, психосоціальні сильні та слабкі сторони, а також проблемну поведінку у віці 2-18 років (оцінки батьків) і 5-18 років (оцінки вчителів), 2-18pp

2. - Оцінка стійкості (BACO) Resilience Assessment. Оцінює різні аспекти стійкості, 14+.

Додатковий семінар-консультація Технологія складання психологічного діагнозу. Психологічний діагноз за обраною темою. Збір інформації по результатах діагностики за обраною темою. Представлення та аналіз результатів у психологічному діагнозі\висновку.

Семінар:

1. Обробка результатів виконаних методик: складання психологічного висновку \ психологічного діагнозу \ психологічного оцінювання.

2. Підсумки пройденого курсу, допуск до екзамену

3.Організація самостійної роботи студентів та інформація про індивідуальне завдання

Завдання з навчальної дисципліни «Психодіагностика» розробляються викладачем з дисципліни «Психодіагностика» і передбачають тематичний

перелік теоретичних та семінарських завдань до кожного заняття, перевірку мультимедійних презентацій матеріалу доповідей, використання методичного матеріалу, що відповідає тематики розділів курсу. Тематика доповідей, презентацій для виступів студентів може уточнюватися для кожного студента за його бажанням. Індивідуальні завдання є однією з форм організації навчання у вузі, яке має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти під керівництвом викладача з дисципліни «Психодіагностика» здійснюється протягом семестру у формі: вивчення літературних джерел, рекомендованих для опанування тем і проблем та підготовки доповідей, презентацій за ними; вивчення методичного матеріалу щодо наданої тематики, вирішення практичних завдань з використанням психодіагностичних методик та розробка психологічного діагнозу.

Також враховуються за бажанням виступи з науковими доповідями у конференціях; написання тематичних оповідань, виступів, есе, підбір відео та аудіо матеріалів із розділів навчальної дисципліни; додатковий підбір матеріалів і створення презентації з відповідної теми дисципліни.

Опис завдань А Теоретичні питання

10 6

Кожен студент обирає одну тему зі списку тем (*обрані теми не збігаються*),

-обрану тему виконує у вигляді *усної доповіді + презентація* (8-10 слайдів) завантажує у класрум тільки презентацію у відповідне завдання без дати і доповідає офлайн\онлайн. (*Останній слайд – для слухачів готується 5 питань для обговорення. Джерела на передостанньому слайді у вигляді назви і посилання яке можна передивитися!!!*) Після доповіді згружена презентаційна робота перевіряється для кінцевого оцінювання

Рекомендовано: Оформлення: тема, зміст (план доповіді), слайди за змістом, передостанній слайд - використана література з *посиланнями на наукові джерела (підручники, посібники, наук.статті, монографії, тези конференцій. Не посилатися на сайти не наукових джерел)* які **відкриваються** коли перевіряється робота, загальні висновки.

Теми для презентацій, доповідей, рефератів (самостійної роботи, індивідуальних завдань)

1. Розвиток психологічної діагностики в Україні, розвиток світової психодіагностики у XX-XXI столітті. Етичні та правові основи психодіагностичної роботи психолога в Україні та ЄС
2. Психометричні основи психодіагностики, проблеми та особливості комп'ютерної психодіагностики, онлайн формату.
3. Виникнення тестів інтелекту , огляд наукових праць (Дж. Кеттел, А. Біне, Ч. Спірмен.).
4. Основні напрямки досліджень в галузі практичного застосування психодіагностики.

5. Малоформалізовані та формалізовані методи психодіагностики. (Проблема застосування зарубіжних тестів та опитувальників в Україні, заходи які вживаються для безпечного використання)
6. Оцінювання у психодіагностики, поняття психологічного діагнозу (навести сучасні приклади психологічного діагнозу)
7. Психодіагностика психосоціальної сфери особистості
8. Використання проєктивних методик у діяльності практичного психолога
9. Психологічна діагностика пізнавальних процесів (відчуття, сприймання, пам'ять
10. Психологічна діагностика пізнавальних процесів (мислення, уява, увага)
11. Психодіагностика емоційної сфери особистості (емоції-позитивні, негативні)
12. Психодіагностика емоційної сфери особистості (емоційні стани)
13. Психодіагностика емоційного вигорання особистості
14. Психодіагностика вольової сфери особистості
15. Психодіагностика мотиваційної сфери
16. Психодіагностика ціннісної сфери
17. Психодіагностика залежностей
18. Діагностика потреб особистості (ступень задоволення, домінуючі потреби та інш...)
19. Психодіагностика гендерних особливостей людини
20. Психодіагностика індивідуальної свідомості та самосвідомості особистості
21. Візуальна психодіагностика та її застосування у психологічній практиці
22. Малюнкові проби як засіб психодіагностики особистості дитини та дорослого
23. Методика КОС; Шкала моторного розвитку Лінкольна-Озерецького
24. Технології використанні психодіагностичного комплексу Ю.З. Гільбуха у психодіагностиці готовності дітей до шкільного навчання.
25. Психодіагностика стресостійкості, поняття локус-контролю та методи вимірювання локусу контролю.
26. Діагностика міжособистісних відношень у групах
27. Діагностика креативності особистості у психологічному дослідженні
28. Діагностика здібностей у діяльності практичного психолога
29. Діагностика спеціальних здібностей у профорієнтаційній роботі шкільного психолога
30. Проблема дослідження інтелекту: соціальні, етичні та психологічні наслідки (огляд наукових публікацій)
31. Контент-аналіз, факторний аналіз як засіб аналізу результатів інтерв'ю, анкетування і відкритих опитувальників (навести приклади проведених аналізів)
32. Технологія створення та адаптації психодіагностичних методик (приклади створених, адаптованих методик)
33. Психодіагностика профпридатності людини до певного роду робіт
34. Психодіагностика у профорієнтації людей різного віку (молодь, дорослий вік).
35. Психодіагностика професійного вигорання особистості (методики, приклади вже зробленої діагностики)
36. Психодіагностика сімейних стосунків.
37. Психодіагностика готовності до школи (шкільного навчання)
38. Психодіагностика немовлят та дошкільнят, проєктивні методи у ранній психологічній діагностиці.
39. Шкали розвитку немовлят. (А Геззела, Р. Кеттела, Н. Бейлі. Ж.Пиаже) та їх психометричні властивості.
40. Діагностичний комплекс методик психодіагностики розумових здібностей дошкільнят Л.А. Венгера.

Б доповідь письмова нові методики (затверджені 2024)

Очна презентація+письмова (5+5б.); тільки письмова (5б.)

Обрати мінімум одну зі списку розподілу, знайти методику (бланки, інструкції, обробка результатів (критерії, шкали і т.п.), можливі висновки) і описати виконання.

Доповідь з описом нових методик (список складає староста-одна методика на 1 студента, можна доповісти на семінарі). У представленому списку подано методики, які відповідають професійній кваліфікації майбутнього фахівця (психолог-консультант., практичний психолог, психолог)

Рекомендовано:

-(Обрати мінімум одну, знайти методику (бланки, інструкції, обробка результатів (критерії, шкали і т.п.), можливі висновки) і описати виконання. Виконання: будь який формат, доступний для розуміння, але бажано у ворді (12-14 шрифт, міжрядкове 1-1,5).

-звернути увагу на загальний затверджений перелік методик (додатковий файл у класрумі)

1. Шкала оцінки гніву підлітків (AARS- Adolescent Anger Rating Scale) ідентифікувати підлітків, у яких є ризик розладу поведінки, опозиційно-зухвалого розладу або СДУГ

2. Опитувальник тривожності за Беком (BAI) Оцінює рівень клінічної тривоги 16+

3. Анкета агресії (AQ) Aggression Questionnaire Самозвіт для перевірки великих груп або окремих осіб на наявність агресивних тенденцій, 9-88pp

4. Оцінка стійкості (BACO) Resilience Assessment. Оцінює різні аспекти стійкості, 14+

5. Тест на загальну структуру інтересів. Третє видання (AIST-3) Allgemeiner Interessen-Struktur-Test – 3 (Вказує на сферу інтересу до реалістичного (R), дослідницького (I), художнього (A), соціального (S), заповзятливого (E) і традиційного (C))

6. Тест розвитку зорово-моторної координації Бері-Буктеніка, 6-е видання (BEERY VMI) (Beery-Buktenica Developmental Test of Visual-Motor Integration) Скринінг зорово-моторних дефіцитів, які можуть призвести до проблем з навчанням, поведінкою та нейропсихологічних проблем, 2+

7. Орієнтоване на цілі оцінювання життєвих навичок (GOAL) Goal-Oriented Assessment of Lifeskills. Оцінка функціональних рухових навичок у повсякденній діяльності, 7-17pp

8. Тест розвитку зорового сприйняття - підлітки та дорослі. Друге видання (DTVPA) Developmental Test of Visual Perception-Adolescent and Adult. Вимірює зорове сприйняття та зорово-моторні здібності, 11-79

9. Швидкий неврологічний скринінговий тест. Третє видання, оновлене (QNST-3R) Quick Neurological Screening Test. Вимірює розвиток рухової координації та сенсорної

10. Короткий тест інтелекту Кауфмана. Друге видання (KBIT-2. Kaufman Brief Intelligence Test, Second Edition Revised.) Індивідуальні вербальні та невербальні завдання, які не потребують читання чи написання для швидкої, але відносно ретельної оцінки вербального та невербального інтелекту, 4-90pp

11. Тест адаптивних матриць (AMT- Adaptive Matrices Test) Оцінює логічне мислення як показник загального інтелекту, 12+

12. Тест адаптованого інтелекту Рейнольдса (RAIT) Reynolds Adaptable Intelligence Test. Субтести для оцінювання кристалізованого інтелекту, гнучкого інтелекту і кількісних здібностей або інтелекту, 10-75

13. Шкали інтелекту Стенфорд-Біне. П'яте видання (SB-5). Stanford-Binet Intelligence Scales. Субтести для високонадійної оцінки інтелектуальних і когнітивних здібностей протягом усього життя на основі великої нормативної вибірки, 2-85pp.

14. Детройтські тести здатностей до навчання. П'яте видання (DTLA-5) Detroit Tests of Learning Abilities. Вимірює специфічні когнітивні здібності. 6-17

15. Тест загальної здатності до міркування (TOGRA). Test of General Reasoning Ability. Швидка та гнучка оцінка загальних навичок міркування та вирішення проблем. Скринінг перед програмою втручання та періодично протягом програми для моніторингу ефективності, 10-75pp.

16. Перевірка навичок обробки інформації (TIPS). Test of Information Processing Skills. Відображає виконавче функціонування, оперативну пам'ять, слухову та зорову обробку, а також здатність вивчати, зберігати, організовувати та використовувати нову інформацію, 5-90pp.

17. Робертс-2 (Roberts-2) Roberts-2. Розповідь у відповідь на малюнки-стимули забезпечує міру соціального розуміння дитини, виражену у вільній розповіді, відображаючи проблеми розвитку та клінічні проблеми, 6-18pp.

18. Інвентаризація ризиків та оцінка сильних сторін (RISE Assessment). Risk Inventory and Strengths Evaluation. Рейтингова шкала, яка забезпечує повне розуміння поведінки з високим ступенем ризику та психологічних сильних сторін удома, школи та спільноти, 9-25pp.

19. Інвентаризація структур Великої п'ятірки (BFSI) Big Five Structure Inventory. Оцінює велику п'ятірку аспектів особистості: емоційну стабільність, екстраверсію, відкритість, сумлінність і приємність, кожен з яких складається з шести аспектів, 11+

20. Тест на залежність від Інтернету (IAT) Internet Addiction Test. Шкала оцінювання батьків або опікунів; самозвіт щодо IAT. Вимірює наявність і ступінь залежності від Інтернету та технологій, 6+

21. Клінічна оцінка поведінки (CAB) Clinical Assessment of Behavior. Оцінює адаптацію, психосоціальні сильні та слабкі сторони, а також проблемну поведінку у віці 2-18 років (оцінки батьків) і 5-18 років (оцінки вчителів), 2-18pp

Опис завдань В. Практичні завдання

Виконати п'ять практичних методик. З кожної тематичної сфери (Емоційно-вольова сфера, мотиваційна, психологічні стани, тести інтелекту, проєктивні методи)

(25 балів)(по 5 б.кожна)

(Приклад виконання _ додати А, Б)

Кожен студент виконує наступні методики.

Оформлення результатів наступне:

1-а сторінка - титульний лист, далі – обов'язково зазначаємо наступні підпункти: **назва методики,**

автор і мета методики,

інструкція до досліджуваного,

виконання методики (результати),

інструкція психологу(обробка результатів).

Представлення результатів може бути у вигляді відповідей на питання (наприклад, це може бути лише таблиця відповідей, графік з результатами, або _

можна представити номер питання та відповідь на нього. *Наприклад: 1-+\ 1-так\ 1-а\ 1-згоден...та інш.).* Кінцевий підпункт, це

висновки по результатах дослідження, загальний аналіз.

Обсяг цього завдання по кожній методиці приблизно до 3-4 сторінок.

Методики_ психодіагностика за напрямками досліджень:

I.Емоційно-вольова сфера

5. Методика «Шкала тривоги Спілбергера (адапт.Ханіна), який тип тривожності переважає_ситуативна\особистісна
6. Методика «Шкала явної тривожности» Дж. Тейлора (адаптирована В. Норакидзе) мета якої полягає в вимірюванні проявів тривожності особистості.
7. "Шкала локус-контролю" - Locus Control Scale (Дж. Роттер, 1950), будь яка адаптація

II.Мотиваційна сфера

8. "Методика оцінки мотивації до уникнення невдачі" - самозахист (Т. Елерс; адаптація М. Котик, 1981;
Інша за вибором.....

III.Психологічні стани

9. методика САН (самопочуття, активність, настрої), авторства В. А. Доскіна, Н. А. Лаврентьєвої, В. Б. Шарай, М. П. Мірошникова), для оперативної оцінки та діагностики психологічного стану респондентів
10. Тест атрибутивних стилів (ТАС) Л. М. Рудина. Дана методика використовується для діагностики атрибутивних стилів оптимізму-песимізму. (Тест ТАС був розроблений на основі методики «Опитувальник атрибутивного стилю (Attributional style questionnaire - ASQ) М. Е. Селігмана (M. Seligman)).

IV.Тести інтелекту

11. Здібності (структурний інтелект (Амтхауєра),
12. Здібності (соціальний інтелект (тест Дж. Гілфорда і М. Саллівена)

V.Проективні методики

13. «Чорнильних плям» Г. Роршаха \ «Малюнкової фрустрації» С. Розенцвейга \ «Кольорових переваг» М. Люшера,

Увага! З кожної сфери обрати мінімально ОДИН ПІДПУНКТ \ ОДНУ методику . загалом 5 методик=25 б.

С) Психологічний діагноз (психологічний висновок) (5 балів) – ваші особисті висновки по пройдених методиках (*аналіз викладених результатах у висновках кожної метод.оформлюється у психологічний діагноз\висновок. Тому бажано по методикам досліджувати одну і ту ж людину).*

Подається за планом і приблизним обсягом:

- 1) скорочені результати по усіх методиках (до 1 сторінки);
- 2) Ваш загальний аналіз у вигляді психологічного висновку (до 1 сторінки);
- 3)Рекомендації по людині, або психологічне прогнозування за темою висновку (до 0,5 стр) (За бажанням можна обрати **тематичний напрям** психологічного висновку який ви хочете (*але це не обов'язково*)).

Приклади тем психологічного діагнозу, висновку: прогнозування поведінки досліджуваної людини у кризовому стані; професійна спрямованість особистості; людина в кризових умовах життя, особливості психологічного прояву; особливості психологічних станів в юнацькому віці у зв'язку з початком війни...і т.п.. Тему можна обрати самому та порадитися з викладачем.

Обсяг Висновку 2- 3 сторінки!

Приклад у додатку В

4. Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

Кожному здобувачу потрібно доєднатися до навчального середовища Google Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться тестування, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для листування з викладачем. У режимі онлайн, змішаного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програми Google Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувач має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету. Для роботи в дистанційному форматі потрібні ноутбук / персональний комп'ютер / мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань, виконання домашніх завдань, виконання завдань самостійної роботи, проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) тощо.

5. Значення оцінки

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	відмінно	Відмінно-відмінний рівень знань (умінь) В межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	80-89	добре	Дуже добре -рівень знань достатньо високий (умінь) В межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-79	добре	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	задовільно	Задовільно -посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	задовільно	Достатньо мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	30-59	незадовільно	Незадовільно - потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки
F	1-29	незадовільно	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота вивченням курсу з повторним

Розподіл балів за видами діяльності:

Вид діяльності студента		
	БАЛИ денна	БАЛИ заочна
Відповіді на теоретичні та практичні питання, під час аудиторної роботи на семінарських заняттях	16x10 = 10	16x5 = 5
Виконання та захист презентації доповіді	10*2 = 20	20*1 = 20
Виконання практичних завдань	5*5 = 25	5*5 = 25
Виконання підсумкової роботи	5	10
Всього за розділом	60	60
Екзамен	40	40
Всього за дисципліною	100	

6.Рекомендовані фахові джерела до тем курсу

Назва теми	Рекомендовані джерела інформації до теми (основна література; допоміжна література; інформаційні ресурси в мережі Інтернет)
Тема 1. Історія, предмет та методи психодіагностичних досліджень.	1.Дробот О.В. Діагностика професійної свідомості, психосемантичний підхід: методичний інструментарій. <i>«Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. 2025. № 9(49) 2025. С. 1295 – 1307.</i> 2.Психодіагностика : навч. посіб. І. М. Галян. 2-ге вид. стереотип. К. Академвидав. 2019. 464 с. (Серія «Альма-матер»). 3.Психодіагностика. Психологічний практикум. навч. посіб. \Баклицька О. П., Баклицький І. О., Сірко Р. І., Слободяник В. І.\ Львів. Споло. 2015. 464 с. 4.Радчук В.М., Фесун Г.С., Канівець Т.М. Методи психологічних досліджень : навч.-метод. посібник / уклад. В.М. Радчук, Г.С. Фесун, Т. М. Канівець. Чернівці. Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. 2018. 200 с. 5.Борисюк А.С., Радчук В.М., Любіна Л.А. Психодіагностика: навч. посіб./ Л.Любіна, А.Борисюк, В.Радчук. Вищ. держ. навч. закл. України “Буковин. держ. мед. ун-т”. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці. Яворський С. Н. [вид.]. 2018. 276 с. 6.Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. Харків. НТУ «ХПІ». 2018. 246 с Додаткова 7.Дробот О.В. Наукові підходи до дослідження психологічної структури професійного спілкування. <i>Наукові перспективи: журнал. 2024. Серія: Психологія. № 2(44) 2024. С. 1297-1306.</i>

	8.Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С.Корольчука. 2009. 400с.
Тема 2. Психологічний діагноз, етика психодіагностичного дослідження	1. Перелік валідних методів психологічної діагностики, які можуть використовуватися для проведення психологічної діагностики та оцінки якості психологічної допомоги (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-24#Text). 2.Психодіагностика : навч. посіб. І. М. Галян. 2-ге вид. стереотип. К. Академвидав. 2019. 464 с. (Серія «Альма-матер»). 3.Психодіагностика. Психологічний практикум. навч. посіб. \Баклицька О. П., Баклицький І. О., Сірко Р. І., Слободяник В. І.\ Львів. Споло. 2015. 464 с. 4.Радчук В.М., Фесун Г.С., Канівець Т.М. Методи психологічних досліджень : навч.-метод. посібник / уклад. В.М. Радчук, Г.С. Фесун, Т. М. Канівець. Чернівці. Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. 2018. 200 с. 5.Борисюк А.С., Радчук В.М., Любіна Л.А. Психодіагностика: навч. посіб./ Л.Любіна, А.Борисюк, В.Радчук. Вищ. держ. навч. закл. України “Буковин. держ. мед. ун-т”. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці. Яворський С. Н. [вид.]. 2018. 276 с. 6.Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. Харків. НТУ «ХПІ». 2018. 246 с Додаткова 7.Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С.Корольчука. 2009. 400с.
Тема3. Психометричні основи діагностики	Основна література 1. Перелік валідних методів психологічної діагностики, які можуть використовуватися для проведення психологічної діагностики та оцінки якості психологічної допомоги (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-24#Text). 2.Психодіагностика : навч. посіб. І. М. Галян. 2-ге вид. стереотип. К. Академвидав. 2019. 464 с. (Серія «Альма-матер»). 3.Психодіагностика. Психологічний практикум. навч. посіб. \Баклицька О. П., Баклицький І. О., Сірко Р. І., Слободяник В. І.\ Львів. Споло., 2015. 464 с. 4.Радчук В.М., Фесун Г.С., Канівець Т.М. Методи психологічних досліджень : навч.-метод. посібник / уклад. В.М. Радчук, Г.С. Фесун, Т. М. Канівець. Чернівці. Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. 2018. 200 с. 5.Борисюк А.С., Радчук В.М., Любіна Л.А. Психодіагностика: навч. посіб./ Л.Любіна, А.Борисюк, В.Радчук. Вищ. держ. навч. закл. України “Буковин. держ. мед. ун-т”. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці. Яворський С. Н. [вид.]. 2018. 276 с. 6.Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. Харків. НТУ «ХПІ». 2018. 246с. Додаткова 1. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С.Корольчука. 2009. 400с

		2. Фурман А.В. Психодіагностика інтелекту в системі диференціації навчання. К. Освіта. 2013. 131с.
Тема Стандартизація адаптація тестів	4. та	Основна література 1. Перелік валідних методів психологічної діагностики, які можуть використовуватися для проведення психологічної діагностики та оцінки якості психологічної допомоги (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-24#Text). 2.Психодіагностика : навч. посіб. І. М. Галян. 2-ге вид. стереотип. К. Академвидав. 2019. 464 с. (Серія «Альма-матер»). 3.Психодіагностика. Психологічний практикум. навч. посіб. \Баклицька О. П., Баклицький І. О., Сірко Р. І., Слободяник В. І.\ Львів. Споло., 2015. 464 с. 4.Радчук В.М., Фесун Г.С., Канівець Т.М. Методи психологічних досліджень : навч.-метод. посібник / уклад. В.М. Радчук, Г.С. Фесун, Т. М. Канівець. Чернівці. Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. 2018. 200 с. 5.Борисюк А.С., Радчук В.М., Любіна Л.А. Психодіагностика: навч. посіб./ Л.Любіна, А.Борисюк, В.Радчук. Вищ. держ. навч. закл. України “Буковин. держ. мед. ун-т”. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці. Яворський С. Н. [вид.]. 2018. 276 с. 6.Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. Харків. НТУ «ХПІ». 2018. 246 с Додаткова 7.Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С.Корольчука. 2009. 400с.
Тема 5. Особистісні опитувальники, психодіагностика сфери спрямованості особистості.		Основна література 1.Дробот О.В. Прояви вікових та індивідуально-психологічних якостей операторів контактного центру у професійної діяльності. Психологія та соціальна робота. Одеса. «Астропринт». 2021. Вип. 1 (53). С. 57-72 2.Перелік валідних методів психологічної діагностики, які можуть використовуватися для проведення психологічної діагностики та оцінки якості психологічної допомоги (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-24#Text). 3.Психодіагностика : навч. посіб. І. М. Галян. 2-ге вид. стереотип. К. Академвидав. 2019. 464 с. (Серія «Альма-матер»). 4.Психодіагностика. Психологічний практикум. навч. посіб. \Баклицька О. П., Баклицький І. О., Сірко Р. І., Слободяник В. І.\ Львів. Споло., 2015. 464 с. 5.Радчук В.М., Фесун Г.С., Канівець Т.М. Методи психологічних досліджень : навч.-метод. посібник / уклад. В.М. Радчук, Г.С. Фесун, Т. М. Канівець. Чернівці. Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. 2018. 200 с. 6.Борисюк А.С., Радчук В.М., Любіна Л.А. Психодіагностика: навч. посіб./ Л.Любіна, А.Борисюк, В.Радчук. Вищ. держ. навч. закл. України “Буковин. держ. мед. ун-т”. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці. Яворський С. Н. [вид.]. 2018. 276 с. 7.Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. Харків. НТУ «ХПІ». 2018. 246 с Додаткова

	8.Дробот О.В. Діагностика професійної свідомості, психосемантичний підхід: методичний інструментарій. «Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. 2025. № 9(49) 2025. С. 1295 – 1307. 8.Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С.Корольчука. 2009. 400с 10.Фурман А.В. Психодіагностика інтелекту в системі диференціації навчання. К. Освіта. 2013. 131с.
Тема 6. Діагностика психофізіологічних особливостей людини	Основна література 1. Перелік валідних методів психологічної діагностики, які можуть використовуватися для проведення психологічної діагностики та оцінки якості психологічної допомоги (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-24#Text). 2.Психодіагностика : навч. посіб. І. М. Галян. 2-ге вид. стереотип. К. Академвидав. 2019. 464 с. (Серія «Альма-матер»). 3.Психодіагностика. Психологічний практикум. навч. посіб. \Баклицька О. П., Баклицький І. О., Сірко Р. І., Слободяник В. І.\ Львів. Споло. 2015. 464 с. 4.Радчук В.М., Фесун Г.С., Канівець Т.М. Методи психологічних досліджень : навч.-метод. посібник / уклад. В.М. Радчук, Г.С. Фесун, Т. М. Канівець. Чернівці. Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. 2018. 200 с. 5.Борисюк А.С., Радчук В.М., Любіна Л.А. Психодіагностика: навч. посіб./ Л.Любіна, А.Борисюк, В.Радчук. Вищ. держ. навч. закл. України “Буковин. держ. мед. ун-т”. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці. Яворський С. Н. [вид.]. 2018. 276 с. 6.Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. Харків. НТУ «ХПІ». 2018. 246 с Додаткова 7.Дробот О.В. Пушкар О.А. Особливості біологічної та соціальної детермінації когнітивного стилю особистості. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія. Том 35 (74) № 4. 2024. С.1 – 7. DOI https://doi.org/10.32782/2709-3093/2024.4/02 8.Дробот О.В. Теоретичні основи дослідження гендерних проявів тривожності у осіб юнацького віку. The 3 rd International scientific and practical conference —Topical issues of modern science, society and education\ (October 3-5, 2021) SPC —Sciconf.com.ua\, Kharkiv, Ukraine. 2021. С. 620 – 623. 9.Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С.Корольчука. 2009. 400с.
Тема 7. Психодіагностика інтелекту, основні групи тестів інтелекту	1. Перелік валідних методів психологічної діагностики, які можуть використовуватися для проведення психологічної діагностики та оцінки якості психологічної допомоги (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-24#Text). 2.Психодіагностика : навч. посіб. І. М. Галян. 2-ге вид. стереотип. К. Академвидав. 2019. 464 с. (Серія «Альма-матер»).

	3.Психодіагностика. Психологічний практикум. навч. посіб. \Баклицька О. П., Баклицький І. О., Сірко Р. І., Слободяник В. І.\ Львів. Споло. 2015. 464 с. 4.Радчук В.М., Фесун Г.С., Канівець Т.М. Методи психологічних досліджень : навч.-метод. посібник / уклад. В.М. Радчук, Г.С. Фесун, Т. М. Канівець. Чернівці. Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. 2018. 200 с. 5.Борисюк А.С., Радчук В.М., Любіна Л.А. Психодіагностика: навч. посіб./ Л.Любіна, А.Борисюк, В.Радчук. Вищ. держ. навч. закл. України “Буковин. держ. мед. ун-т”. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці. Яворський С. Н. [вид.]. 2018. 276 с. 6.Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. Харків. НТУ «ХПІ». 2018. 246 с Додаткова 7.Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С.Корольчука. 2009. 400с 8.Фурман А.В. Психодіагностика інтелекту в системі диференціації навчання. К. Освіта. 2013. 131с.
Тема 8. Психодіагностика креативності, тести спеціальних здібностей	1. Перелік валідних методів психологічної діагностики, які можуть використовуватися для проведення психологічної діагностики та оцінки якості психологічної допомоги (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-24#Text). 2.Психодіагностика : навч. посіб. І. М. Галян. 2-ге вид. стереотип. К. Академвидав. 2019. 464 с. (Серія «Альма-матер»). 3.Психодіагностика. Психологічний практикум. навч. посіб. \Баклицька О. П., Баклицький І. О., Сірко Р. І., Слободяник В. І.\ Львів. Споло. 2015. 464 с. 4.Радчук В.М., Фесун Г.С., Канівець Т.М. Методи психологічних досліджень : навч.-метод. посібник / уклад. В.М. Радчук, Г.С. Фесун, Т. М. Канівець. Чернівці. Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. 2018. 200 с. 5.Борисюк А.С., Радчук В.М., Любіна Л.А. Психодіагностика: навч. посіб./ Л.Любіна, А.Борисюк, В.Радчук. Вищ. держ. навч. закл. України “Буковин. держ. мед. ун-т”. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці. Яворський С. Н. [вид.]. 2018. 276 с. 6.Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. Харків. НТУ «ХПІ». 2018. 246 с Додаткова 7.Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С.Корольчука. 2009. 400с 8.Фурман А.В. Психодіагностика інтелекту в системі диференціації навчання. К. Освіта. 2013. 131с.
Тема 9. Проективна психодіагностика	1. Перелік валідних методів психологічної діагностики, які можуть використовуватися для проведення психологічної діагностики та оцінки якості психологічної допомоги (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-24#Text). 2.Психодіагностика : навч. посіб. І. М. Галян. 2-ге вид. стереотип. К. Академвидав. 2019. 464 с. (Серія «Альма-матер»).

	3.Психодіагностика. Психологічний практикум. навч. посіб. \Баклицька О. П., Баклицький І. О., Сірко Р. І., Слободяник В. І.\ Львів. Споло. 2015. 464 с. 4.Радчук В.М., Фесун Г.С., Канівець Т.М. Методи психологічних досліджень : навч.-метод. посібник / уклад. В.М. Радчук, Г.С. Фесун, Т. М. Канівець. Чернівці. Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. 2018. 200 с. 5.Борисюк А.С., Радчук В.М., Любіна Л.А. Психодіагностика: навч. посіб./ Л.Любіна, А.Борисюк, В.Радчук. Вищ. держ. навч. закл. України “Буковин. держ. мед. ун-т”. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці. Яворський С. Н. [вид.]. 2018. 276 с. 6.Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. Харків. НТУ «ХПІ». 2018. 246 с Додаткова 7.Дробот О.В. Діагностика професійної свідомості, психосемантичний підхід: методичний інструментарій. <i>«Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. 2025. № 9(49) 2025. С. 1295 – 1307.</i> 8.Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С.Корольчука. 2009. 400с.
Тема 10. Соціально-психологічна діагностика.	1. Перелік валідних методів психологічної діагностики, які можуть використовуватися для проведення психологічної діагностики та оцінки якості психологічної допомоги (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-24#Text). 2.Психодіагностика : навч. посіб. І. М. Галян. 2-ге вид. стереотип. К. Академвидав. 2019. 464 с. (Серія «Альма-матер»). 3.Психодіагностика. Психологічний практикум. навч. посіб. \Баклицька О. П., Баклицький І. О., Сірко Р. І., Слободяник В. І.\ Львів. Споло. 2015. 464 с. 4.Радчук В.М., Фесун Г.С., Канівець Т.М. Методи психологічних досліджень : навч.-метод. посібник / уклад. В.М. Радчук, Г.С. Фесун, Т. М. Канівець. Чернівці. Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. 2018. 200 с. 5.Борисюк А.С., Радчук В.М., Любіна Л.А. Психодіагностика: навч. посіб./ Л.Любіна, А.Борисюк, В.Радчук. Вищ. держ. навч. закл. України “Буковин. держ. мед. ун-т”. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці. Яворський С. Н. [вид.]. 2018. 276 с. 6.Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. Харків. НТУ «ХПІ». 2018. 246 с Додаткова 7.Дробот О.В. Діагностика професійної свідомості, психосемантичний підхід: методичний інструментарій. <i>«Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. 2025. № 9(49) 2025. С. 1295 – 1307.</i>

	8. Дослідження свідомості з точки зору її соціокультурної детермінації. Психологічна безпека особистості: міжнар. колектив. монографія /Університет Григорія Сковороди в Переяславі.(за заг. ред. І. В. Волженцевої). Переяслав (Київська обл.) . 2021. С. 244 – 260. 9.Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С.Корольчука. 2009. 400с 10.Фурман А.В. Психодіагностика інтелекту в системі диференціації навчання. К. Освіта. 2013. 131с.
--	--

Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека Національної бібліотеки України ім.В.І.Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Інститут психології імені Г.С. Костюка. Національної Академії педагогічних наук України. Режим доступу: <http://psychology-naes-ua.institute/>
3. Студентська бібліотека «Читалка» Режим доступу. <http://chitalka.net.ua/>
4. Перелік валідних методів психологічної діагностики, які можуть використовуватися для проведення психологічної діагностики та оцінки якості психологічної допомоги (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-24#Text>).

7.Питання до екзамену

1. Визначення, предмет і структура психодіагностики.
2. Психодіагностика та суміжні напрямки досліджень.
3. Історія психодіагностики до ХХ століття.
4. Психологічне тестування. Ф. Гальтон та дослідження індивідуальних відмінностей.
5. Виникнення тестів інтелекту (Дж. Кеттел, А. Біне, Ч. Спірмен.).
6. Основні напрямки досліджень в галузі практичного застосування психодіагностики.
7. Психодіагностичні методи.
8. Малоформалізовані та формалізовані методи психодіагностики.
9. Сучасні методи психологічної діагностики для проведення психологічної діагностики та оцінки якості психологічної допомоги (2024 рік).
10. Затверджений перелік валідних методів психологічної діагностики (цільовий споживач, короткий опис).
11. Гуманізація, комп'ютеризація психодіагностичного дослідження.
12. Психологічний діагноз як результат проведення психодіагностики, як ціль психодіагностичного процесу.
13. Сутність психодіагностичного процесу.
14. Поняття про психодіагностичні засоби.
15. Етапи постановки психологічного діагнозу.
16. Морально-етична сфера психодіагностики.
17. Сутність психологічного прогнозу, психологічного висновку, психологічного оцінювання.
18. Морально-етичні проблеми в роботі психолога.

19. Соціально-психологічні основи етичного кодексу психолога-діагноста.
20. Визначення надійності та валідності як необхідна умова психометричного контролю психодіагностичних тестів.
21. Аналіз завдань. Визначення надійності тесту.
22. Валідність тесту. Види валідності. Способи її забезпечення.
23. Стандартизація тесту. Види норм.
24. Поняття про вибірку у психодіагностиці, вимоги до вибірки.
25. Достовірність тесту. Основні вимоги до створення надійних тестів.
26. Способи забезпечення надійності інформації, що отримується шляхом контент-аналізу.
27. Шкала оцінки гніву підлітків (AARS- Adolescent Anger Rating Scale) ідентифікувати підлітків, у яких є ризик розладу поведінки, опозиційно-зухвалого розладу або СДУГ
28. Опитувальник тривожності за Беком (BAI) Оцінює рівень клінічної тривоги 16+
29. Анкета агресії (AQ) Aggression Questionnaire Самозвіт для перевірки великих груп або окремих осіб на наявність агресивних тенденцій, 9-88pp
30. Методики «Шкала тривоги Спілбергера (адапт.Ханіна) та «Шкала явної тривожности» Дж. Тейлора (адаптирована В. Норакидзе).
31. Поняття про стандартизацію тестів. Необхідність та основні етапи такої процедури.
32. Адаптація закордонних тестів.
33. Поняття соціокультурної норми.
34. Внутрішня узгодженість та дискримінативність завдань тесту.
35. Визначення кількості завдань тесту. Розробка завдань. Оформлення тесту.
36. Методика - Оцінка стійкості (BACO) Resilience Assessment. (Оцінює різні аспекти стійкості, 14+)
37. Методика "Шкала локус-контролю" - Locus Control Scale (Дж. Роттер, 1950), будь яка адаптація
38. Особистісні опитувальники. Види та форми особистісних опитувальників.
39. Підходи до створення особистісних опитувальників, проблема достовірності результатів.
40. Психологічний зміст сфери спрямованості особистості, принципи діагностики.
41. Методичний інструментарій діагностики мотивації, спрямованості, цінностних орієнтацій людини.
42. Сфера спрямованості особистості_ склад психодіагностики.
43. Тест на загальну структуру інтересів. (AIST-3) Allgemeiner Interessen-Struktur-Test – 3
44. "Методика оцінки мотивації до уникнення невдачі" - самозахист (Т. Елерс; адаптація М. Котик, 1981;
45. Поняття про індивідуальні психофізіологічні особливості. Особливості діагностики.
46. Концепція Б.М. Теплова про підхід до дослідження основних властивостей нервової системи. (ОВНС).
47. Прояви ОВНС у поведінці й діяльності людини.
48. Типи нервової системи і темперамент.
49. Тест розвитку зорово-моторної координації Бері-Буктеніка, 6-е видання (BEERY VMI) (Beery-Buktenica Developmental Test of Visual-Motor Integration)
50. Орієнтація на цілі оцінювання життєвих навичок (GOAL) Goal-Oriented Assessment of Lifeskills. Оцінка функціональних рухових навичок у повсякденній діяльності.
51. Тест розвитку зорового сприйняття - підлітки та дорослі. Друге видання (DTVP-A) Developmental Test of Visual Perception-Adolescent and Adult.

52. Швидкий неврологічний скринінговий тест. Третє видання, оновлене (QNST-3R) Quick Neurological Screening Test.
53. Методичний інструментарій дослідження основних властивостей нервової системи, темпераменту (Русалов, Айзенг, Стреляу)
54. Поняття здібностей, задатки та здібності. Особливості діагностики, взаємозв'язок.
55. Проблема визначення інтелекту.
56. Історія виникнення тестів інтелекту, класифікація сучасних видів.
57. Поняття генерального фактора, особливості які впливають на стабільність результатів тестів.
58. Вербальний та невербальний інтелект Кауфмана. Шкали інтелекту Стенфорд-Біне.
59. Структурний інтелект (Амтхауєр).
60. Адаптований інтелект Рейнольдса.
61. Емоційний та соціальний інтелект (Холл, Гоулман, Гілфорд). Прогресивні матриці Равена.
62. Тести інтелекту, класифікація
63. Короткий тест інтелекту Кауфмана. Друге видання (KBIT-2. Kaufman Brief Intelligence Test, Second Edition Revised.)
64. Тест адаптивних матриць (АМТ- Adaptive Matrices Test)
65. Тест адаптованого інтелекту Рейнольдса (RAIT) Reynolds Adaptable Intelligence Test.
66. Шкали інтелекту Стенфорд-Біне. П'яте видання (SB-5). Stanford-Binet Intelligence Scales.
67. Соціальний інтелект тест Дж.Гілфорда і М. Саллівена. Структурний інтелект Амтхауєра
68. Інтелект і креативність, взаємозалежність і взаємозв'язок.
69. Креативність і особистість, мета діагностики креативності.
70. Тест загальної здатності до міркування(ТОГРА).
71. Прояви креативності та можливості тестів креативності у передбаченні творчих досягнень. Тести креативності П.Торранса, С. Медника
72. Теоретична та практична необхідність діагностики спеціальних здібностей.
73. Детройтські тести здатностей до навчання, сутність та призначення.
74. Перевірка навичок обробки інформації.-тест(TIPS). Шкала моторного розвитку Лінкольна-Озерського.
75. Детройтські тести здатностей до навчання. П'яте видання (DTLA-5) Detroit Tests of Learning Abilities.
76. Тест загальної здатності до міркування (ТОГРА). Test of General Reasoning Ability.
77. Перевірка навичок обробки інформації (TIPS). Test of Information Processing Skills.
78. Методика КОС; Шкала моторного розвитку Лінкольна-Озерського;
79. Проекція як психологічний феномен. Види проєктивних методик та особливості роботи з ними.
80. Роль стимулу у проєктивних методиках. Підсвідоме та проєктивні методики. Проблема валідності й надійності проєктивних тестів, класифікація.
81. Проективна методика, Робертс-2 (Roberts-2) Roberts-2. Розповідь у відповідь на малюнки-стимули
82. Проективні методики: ТАТ, «Чорних плям» Г. Роршаха, «Малюнкової фрустрації» С. Розенцвейга, «Кольорових переваг» М. Люшера, Фільм-тест Р. Жилия
83. Міжособистісні відносини як предмет соціально-психологічної діагностики.
84. Психосоціальна сфера особистості_діагностика.

85. Залежність від інтернету та технологій, вплив на поведінку у соціумі.
86. Інвентаризація ризиків та оцінка сильних сторін (RISE Assessment). Risk Inventory and Strengths Evaluation. Рейтингова шкала,
87. Інвентаризація структур Великої п'ятірки (BFSI) Big Five Structure Inventory. Оцінює велику п'ятірку аспектів особистості.
88. Тест на залежність від Інтернету (IAT) Internet Addiction Test. Шкала оцінювання батьків або опікунів; самозвіт щодо IAT.
89. Клінічна оцінка поведінки(CAB) Clinical Assessment of Behavior. Оцінює адаптацію, психосоціальні сильні та слабкі сторони, а також проблемну поведінку у віці 2-18 років
90. Оцінка стійкості (BACO) Resilience Assessment. Оцінює різні аспекти стійкості, 14+

ДОДАТКИ

Додаток А

Приклад 1 _ виконання методики

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Таврійський національний університет ім. В. І. Вернадського

Навчально-науковий гуманітарний інститут

Спеціальність 053 Психологія

Кафедра психології, філософії та суспільних наук

Методика

«Назва.....» Дж. Роттер

(адаптація _____)

Виконала:

Студент\ка групи _____

ПІБ студента\ки

Викладач:

Дробот Ольга Вячеславівна

Київ-202_

Назва: *Методика «Дослідження локусу контролю»*

Автор: Дж. Роттер

Адаптація: В. Ядова

Мета: дослідження локусу контролю (стійкої особистісної характеристики, що відображає здатність людини пояснювати події зовнішнім факторам – екстернальний локус контролю, або внутрішніми факторами – інтернальний локус контролю) особистості.

Досліджуваний: Марина (19 років, стать-ж, професія: студент-майбутній психолог

Інструкція: досліджуваному необхідно прочитати кожне судження в парі та вирішити, з яким він згоден у більшій мірі та позначити його у колонці.

(перелік суджень у парах додається)

.....

.....

Проходження методики

Бланк відповідей

№	А	Б	№	А	Б	№	А	Б
1.	+		13.	+		25.		+

2.		+	14.		+	26.		+
3.	+		15.	+		27.	+	
4.		+	16.		+	28.	+	
5.	+		17.		+	29.		+
6.		+	18.		+			
7.	+		19.	+				
8.		+	20.	+				
9.		+	21.	+				
10.		+	22.	+				
11.	+		23.		+			
12.	+		24.		+			

Обробка результатів.

Ключ для обробки результатів:

Екстернальний локус контролю – 2А, 3Б, 4Б, 5Б, 6А, 7А, 9А, 10Б, 11Б, 12Б, 13Б, 15Б, 16А, 17А, 18А, 20А, 21А, 22Б, 23А, 25А, 26Б, 28Б, 29Б.

Інтернальний локус контролю – все інше, окрім 1АБ, 8АБ, 14АБ, 19АБ, 24АБ, 27АБ, які не означають нічого.

Про спрямованість локусу контролю слід судити щодо відносного перевищення результатів кількості балів одного показника над іншим.

Обробка результатів:

Екстернальний локус контролю – 7 балів

Інтернальний локус контролю – 15 балів,

Інтерпретація (для експериментатора-психолога): Екстернальний локус контролю, Інтернальний локус контролю:

.....

.....

Висновки

1.Отримані результати:

Екстернальний локус контролю – 7 балів

Інтернальний локус контролю – 15 балів, що свідчить про переважання цього показника в житті досліджуваного

2.Аналіз результатів.

У ході проведеного дослідження було з'ясовано, що у досліджуваного переважає інтернальний, тобто внутрішній, локус контролю. Відповідно до інструкції щодо обробки результатів ми маємо:

Інтернали мають більше переконані у невинновості їх успіхів чи невдач, які від компетентності, цілеспрямованості, рівня здібностей і є закономірним результатом цілеспрямованої діяльності та самодіяльності. У структуруванні процесу цілеутворення та його стратегій провідною мотивацією для інтерналів є пошук его-ідентичності, незалежно по відношенню до екстравертованості або інтровертованості. Інтернали мають ширші тимчасові перспективи, що охоплюють значну кількість подій як майбутнього, так і минулого. При цьому їх поведінка спрямована на послідовне досягнення успіху шляхом розвитку навичок і більш глибокої обробки інформації, постановки завдань, що зростають за своєю складністю. Потреба у досягненні, таким чином, має тенденцію до підвищення, пов'язану зі збільшенням значень тривожності, що є передумовою для можливої більшої фрустрованості та меншої стресостійкості у випадках серйозних невдач. Проте загалом, ззовні інтернали справляють враження досить упевнених у собі людей.

Для екстерналів властиво зовні спрямована захисна поведінка, як атрибуція ситуації вони вважають за краще мати шанс на успіх. У загальному плані це вказує на те, що будь-яка ситуація екстерналу бажана як зовні стимульована, причому у випадках успіху відбувається демонстрація здібностей. Екстернал переконаний, що його невдачі є результатом невдачі, випадковості, негативний вплив інших людей. Схвалення та підтримка таким людям дуже необхідні, інакше вони працюють дедалі гірше. Однак особливої вдячності за співчуття від екстерналів годі чекати.

Отже, можна зробити висновок, що у досліджуваного переважає інтернальний локус контролю, що свідчить про цілеспрямованість особистості, приписування відповідальності собі за власний успіх чи невдачі, загальну спрямованість на самостійність. Проте, наявний також показник екстернальності особистості, що може частково проявлятися у життєдіяльності досліджуваного, як пошук схвалення і підтримки та певна необхідність у стимулюванні до дій ззовні.

3.Рекомендації досліджуваному (респонденту):

.....
.....

Додаток Б

Приклад 2 _ виконання методики

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Таврійський національний університет ім. В. І. Вернадського

Навчально-науковий гуманітарний інститут
Спеціальність 053 Психологія
Кафедра психології, філософії та суспільних наук

Методика

«Назва.....» Т. Елерса

(адаптована _____)

виконав

студент\ки 3-го курсу

група _____

Іванов І.І.

Перевірив

Викладач:

Дробот Ольга Вячеславівна

202_

Методика “Оцінки мотивації до уникнення невдачі”

Автор(и): Т. Елерс, М. Котик(адаптовано)

Мета: визначення рівня мотивації до уникнення невдач

Інструкція до досліджуваного: “Пропонуємо вам список слів: 30 колонок по три слова. У кожному рядку виберіть тільки одне з трьох слів, яке найточніше Вас характеризує, і позначте його”.

Досліджуваний: ПІБ: Іванова І.І. , Дата: 10.02.24

Вік: 19

Стать: Ж,

професія: студентка-майбутній психолог

Проведення методики:

1. Бланк відповідей

1	2	3	+/-
1. Сміливий	пильний	заповзятливий	+
2. Лагідний	нерішучий	впертий	
3. Обережний	рішучий	песимістичний	+
4. Непостійний	безцеремонний	уважний	
5. Нерозумний	боягузливий	нерозважливий	+
6. Спритний	жвавий	передбачливий	

7. Холоднокровний	поміркований	завзятий	+
8. Стрімкий	легковажний	полохливий	+
9. Нерозважливий	манірний	непередбачливий	
10. Оптимістичний	добросовісний	уважний	+
11. Меланхолійний	невпевнений	нестійкий	
12. Боягузливий	недбалий	схвильований	+
13. Нерозважливий	тихий	полохливий	
14. Уважний	нерозумний	сміливий	
15. Розсудливий	швидкий	мужній	
16. Заповзятливий	обережний	передбачливий	
17. Схвильований	розсіяний	нерішучий	
18. Малодушний	необережний	безцеремонний	
19. Лякливий	нерішучий	нервовий	
20. Відповідальний	відданий	авантюрний	+
21. Передбачливий	жвавий	відчайдушний	
22. Приборканий	байдужий	недбалий	
23. Обережний	безтурботний	терплячий	
24. Розумний	турботливий	хоробрий	+
25. Завбачливий	безстрашний	добросовісний	
26. Поспішний	лякливий	безтурботний	
27. Розсіяний	нерозважливий	песимістичний	
28. Обачний	розсудливий	заповзятливий	
29. Тихий	неорганізований	боязкий	
30. Оптимістичний	пильний	безтурботний	

2. Результати, опис та їх обробка

Ви отримуєте один бал за вибір, наведений у ключі (перша цифра перед ризикою означає номер рядка, друга цифра після ризику — номер стовпчика, в якому потрібне слово. За інший вибір бал не зараховується.

Ключ підрахунку:

1/2; 2/1; 2/2; 3/1; 3/3; 4/3; 5/2; 6/3; 7/2; 7/3; 8/3; 9/1; 9/2; 10/2; 11/1; 11/2; 12/1; 12/3; 13/2; 13/3; 14/1; 15/1; 16/2; 16/3; 17/3; 18/1; 19/1; 19/2; 20/1; 20/2; 21/1; 22/1; 23/1; 23/ 3; 24/1; 24/2; 25/1; 26/2; 27/3; 28/1; 28/2; 29/1; 29/3; 30/2.

Отриманий бал: 9.

Опис результатів методики.

Інструкція: Від 2 до 10 балів: низька мотивація до самозахисту; від 11 до 16 балів — середній рівень мотивації; від 17 до 20 балів — високий рівень мотивації; понад 20 балів — надто високий рівень мотивації до уникнення невдач, самозахисту.

3. Висновок

1. За результатами дослідження респондентка отримала 9 балів, що може свідчити про те, що вона має низьку мотивацію до самозахисту та уникнення невдач.

2. Загалом, у повсякденній життєдіяльності респондентки це може виражатися у тому, що вона не боїться ризикованих та складних завдань, і вмотивована братися за їх вирішення навіть якщо в перспективі вони можуть не вирішитися, як через саму складність задачі, так і через нестачу власних можливостей.

У тенденції, низька мотивація до уникнення невдач може бути як позитивною, так і негативною. З одного боку, респондентка не боїться труднощів та ризикованих, можливо навіть контроверсійних завдань, що є доволі перспективним ґрунтом до успіху в навчальній чи виробничій сфері, є передпосилкою до експериментаторства; але з іншого боку - іноді це може привести до відсутності відчуття кордонів власних можливостей, що може привести до такої невдачі, яка може надто сильно сказатися на загальній мотивації респондентки та можливо навіть її моральним станом.

3. Тому респондентові можна порекомендувати більш відповідальне відноситися до виникнення можливих невдач у діяльності; наприклад заздалегідь планувати певні деталі та хід роботи, щоб мати можливість уникнути хоча б найбільших з них.

Додаток В

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Таврійський національний університет

імені В.І. Вернадського

Навчально-науковий гуманітарний інститут

Спеціальність 053 Психологія

Кафедра психології, соціальної роботи та педагогіки

Психологічний діагноз (висновок)

Виконала:

студентка групи 053-31

Іванова Іванна Іванівна

Викладач:

Дробот Ольга Вячеславівна

Київ 202_р

Психологічний висновок

Досліджуваний: Владислава. С. В.

Дата: 16.05

Вік: 19 років

Стать: жіноча

1)Отримані результати

Сфера дослідження	Методика	Результати
Емоційно-вольова	«Шкала тривоги Спілберга-Ханіна»	Особистісна тривожність – 46 б., високий півень тривоги
	«Шкала локусу контролю» Дж. Роттера	Інтернальність в сфері невдач – 7 б., високий рівень Інтернальність в сфері здоров'я – 26., низький рівень
	«Шкала явної тривожності» Дж. Тейлора	Середній рівень тривожності з тенденцією до високого – 22 б.
	«Діагностика агресивних та ворожих реакцій особистості» Басса-Дарки	Шкала «Непряма агресія» - 39 б., низький рівень Шкала «Схильність до підозр» - 33 б., низький рівень
Мотиваційна	«Оцінка мотивації до уникнення невдач» Т. Елерса	Високий рівень мотивації до уникнення невдач та захисту – 19 балів
Психологічних станів	«Тест атрибутивних стилів (ТАС)» Л. М. Рудіної	Загальний помірний песимізм – 0б.

		Високий рівень песимізму по відношенню по несприятливих подій – 12б. Високий рівень песимізму відносно сприятливих подій – 12 б.
Інтелект	«Тест структури інтелекту» Р. Амтхауера	Високий рівень вербального інтелекту – сер. 121 б.
	«Тест емоційного інтелекту» М. Холла	Високий рівень за шкалою «Емоційна обізнаність» - 15 б. Низький рівень за шкалою «Управління своїми емоціями» - 5 б. Низький рівень за шкалою «Самотивація» -7 б.
	«Соціальний інтелект» Гілфорда-О'Саллівена	Рівень розвитку соціального інтелекту вищий за середній – 4б.

2) Психологічний діагноз (психологічний висновок)

Досліджуваного впродовж трьох місяців було опитано та протестовано за дев'ятьма методиками. Результати було проаналізовано та представлено у вигляді таблиці «Отримані результати», де до уваги взяли найнижчі та найвищі, тобто акцентуовані, показники.

Методика «Шкала ситуативної та особистісної тривожності» Ч. Д. Спілбергера - Ю. Л. Ханіна показала, що у досліджуваній висока особистісна тривога. Ці результати підтверджують отримані бали за методикою «Шкала явної тривожності» Дж. Тейлора, де опитувана показала тенденцію до високого рівня тривожності. В житті така тенденція може проявлятися в тривожних реакціях та поведінці під впливом турбуючих, неприємних, загрожуючих та особливо значущих подій.

За даними методики «Діагностика агресивних та ворожих реакцій особистості Басса-Дарки» досліджувана набрала низькі бали за шкалами «Непряма агресія» та «Схильність до підозр», що, по-перше, може казати проте, що опитувана не схильна перенаправляти свою агресію на інших осіб; а по-друге, що досліджуваному не притаманні недовіра та обережність щодо людей через переконання, що оточуючі мають намір заподіяти будь-яку шкоду, або ж що дії самої досліджуваної можуть принести неприємності. Останнє складає значно песимістичний погляд на ситуації як сприятливого, так і не сприятливого характеру. Таке твердження може бути релевантним, оскільки за методикою «Тест атрибутивних стилів» Л. М. Рудіної у досліджуваного його атрибутивним стилем було виявлено помірний песимізм. За можливою інтерпретацією, загальний песимізм може свідчити про те, що досліджувана розглядає негативні події, що з нею відбуваються як ті, що викликані постійними і широкими причинами і не схильна вірити у те, що вона може їх контролювати. Проте це твердження не може бути повністю правильним, особливо його остання частина, оскільки за методикою «Шкала локусу контролю» Дж. Роттера досліджуваною було показано як раз таки високий рівень почуття суб'єктивного контролю досліджуваного стосовно негативних подій і ситуацій, що проявляються у схильності брати відповідальність чи звинувачувати себе у різних неприємностях.

Так, висока тривожність і загальний песимізм із інтернальним локусом контролю в сфері невдач можуть породжувати мотивацію до уникнення невдач, що підтверджується методикою «Оцінка мотивації до уникнення невдач» Т. Елерса, де досліджувана показала високий рівень захисту та страху перед неприємними ситуаціями, нещасними випадками. Високий мотив до уникнення невдач може призводити до заниження самооцінки та рівня домагань, а постійні повторювані невдачі можуть призвести людину до довготривалої пригніченості, зниження віри в себе та хронічного страху невдач. Певним чином компенсувати, або навіть знизити, негативні емоції може високий рівень емоційної обізнаності, що було визначено за допомогою «Тесту на емоційний інтелект» М. Холла. Тобто, досліджуваний гарно усвідомлює та розуміє свої емоції, поповнює власний «словник» емоцій і обізнаний про свій внутрішній стан. Одночасно з цим варто відмітити, що, не дивлячись на високий рівень емоційної обізнаності, у досліджуваного визначено низький рівень за шкалою «Управління своїми емоціями», що свідчить про недостатньо розвинені навички та вміння щодо використання цих знань на практиці для подолання неприємних емоцій, емоційна негнучкість (ригідність).

Стосовно низьких показників за шкалою «Непряма агресія» в методиці «Діагностика агресивних та ворожих реакцій особистості Басса-Дарки», то вони можуть бути зумовлені розвинутим вище середнього соціальним інтелектом і досить розвинутими навичками у спілкуванні, про що каже методика «Соціальний інтелект» Гілфорда-О'Саллівена. Досліджуваний цілком успішно виокремлює тенденції поведінки людей у різних ситуаціях, прогнозує їхні реакції, розуміє мову невербального спілкування, здатен до успішної соціальної адаптації.

Високі показники опитувана отримала за групою шкал на вербальний інтелект в методиці «Тест структури інтелекту» Р. Амтхауера. Тож, можна сказати, що у досліджуваній є достатньо знань стосовно копінгових стратегій подолання тривожності, невпевненості та загальної песимістичності, проте недостатньо практики використання цих знань на практиці.

3) Досліджуваний рекомендовано: проаналізувати що криється за самим страхом невдач та мотивацію до його уникнення; намагатися акцентувати увагу на досягнутих успіхах, замість персоналізації та надмірного узагальнення, відокремлювати факт невдачі від узагальненої характеристики себе як невдахи; аналізувати, помічати та усвідомлювати ті навички та ті знання, що були отримані незважаючи на невдачу; намагатися сприймати всі спроби як експерименти та навчальний процес; регулярно практикувати експозицію задля підвищення впевненості в своїх силах та зниження чутливості до можливих невдач.